

Likkutei Sichos

Volume 15 | Lech Lecha | Sicha 1

Source Sheet

א.

1. משנה אבות ה'ב'

עשרה דורות מאדם ועד נח, להודיע כמה ארך אפנים לפניו, שכל הדורות היו מכעיסין ובאין עד שהביא עליהם את מי המבול. עשרה דורות מנח ועד אברהם, להודיע כמה ארך אפנים לפניו, שכל הדורות היו מכעיסין ובאין, עד שבא אברהם וקבל עליו שכר כלם:

PIRKEI AVOS 5:2

[There were] ten generations from Adam to Noah, in order to make known what long-suffering is His; for all those generations kept on provoking Him, until He brought upon them the waters of the flood. [There were] ten generations from Noah to Abraham, in order to make known what long-suffering is His; for all those generations kept on provoking Him, until Abraham, came and received the reward of all of them.

2. חגיגה ט"ו א

שאל אחר את רבי מאיר לאחר שיצא לתרבות רעה אמר ליה מאי דכתיב גם את זה לעומת זה עשה האלהים אמר לו כל מה שברא הקדוש ברוך הוא ברא כנגדו ברא הרים ברא גבעות ברא ימים ברא נהרות, אמר לו רבי עקיבא רבך לא אמר כך אלא ברא צדיקים ברא רשעים ברא גן עדן ברא גיהנם כל אחד ואחד יש לו שני חלקים אחד בגן עדן ואחד בגיהנם זכה צדיק נטל חלקו וחלק חבירו נטל חלקו וחלק חבירו בגן עדן ונתחייב רשע נטל חלקו וחלק חבירו בגיהנם.

CHAGIGAH 15A

The Gemara relates: *Aher* asked Rabbi Meir a question, after he had gone astray. He said to him: What is the meaning of that which is written: "God has made even the one as well as the

other” (Ecclesiastes 7:14)? Rabbi Meir said to him: Everything that the Holy One, Blessed be He, created, He created a similar creation corresponding to it. He created mountains, He created hills; He created seas, He created rivers.

Aher said to him: Rabbi Akiva, your teacher, did not say so, but explained the verse as follows: Everything has its opposite: He created the righteous, He created the wicked; He created the Garden of Eden, He created Gehenna. Each and every person has two portions, one in the Garden of Eden and one in Gehenna. If he merits it, by becoming righteous, he takes his portion and the portion of his wicked colleague in the Garden of Eden; if he is found culpable by becoming wicked, he takes his portion and the portion of his colleague in Gehenna.

ב.

3. בראשית י"ב:ה'

וַיִּקַּח אַבְרָם אֶת-שָׂרִי אִשְׁתּוֹ וְאֶת-לוֹט בֶּן-אָחִיו וְאֶת-כָּל-רְכוּשָׁם אֲשֶׁר רָכְשׁוּ וְאֶת-הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר-עָשׂוּ בְּחָרָן וַיָּבֵאוּ לְלֶכֶת אֶרְצָה כְּנָעַן:

BREISHIS 12:5

Abram took his wife Sarai and his brother's son Lot, and all the wealth that they had amassed, and the persons that they had acquired in Haran; and they set out for the land of Canaan. When they arrived in the land of Canaan,

רש"י על בראשית י"ב:ה'

אשר עשו בחרן. שהכניסן תחת כנפי השכינה; אברהם מגיר את האנשים ושרה מגירת הנשים, ומעלה עליהם הכתוב כאלו עשאו; ופשוטו של מקרא עבדים ושבחות שקנו להם, כמו עשה את כל הכבוד הזה (שם ל"א), וישאל עשה חיל (במדבר כד יח), לשון קונה וכונס:

RASHI ON BREISHIS 12:5

אשר עשו בחרן [THE SOULS] THAT THEY HAD GOTTEN (literally, made) IN HARAN — The souls which he had brought beneath the sheltering wings of the Shechinah. Abraham converted the men and Sarah converted the women and Scripture accounts it unto them as if they had made them (Genesis Rabbah 39:14). However, the real sense of the text is that it refers to the men-servants and to the maidservants whom they had acquired for themselves. The word “עשה” is used here as (in Genesis 31:1), “he has acquired (עשה) all this wealth”, and (Numbers 24:8), “And Israel acquires (עושה) wealth” — an expression for acquiring and amassing.

4. בראשית ב':ט"ו

וַיִּקַּח יְהוָה אֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם וַיְנַחֲהוּ בְּגַן־עֵדֶן לְעַבְדָּהּ וּלְשָׁמְרָהּ:

BREISHIS 2:15

The LORD God took the man and placed him in the garden of Eden, to till it and tend it.

תקוני הזהר ס"ב א

זכאה איהו מאן דנטיר האי אמונה בלביה ובפומיה דודאי איהי אמונה דישראל, ואיהי יחודא דקודשא בריה הוא, ובה מיחדין ישראל לקודשא בריה הוא תרין זמנין בכל יומא, וזכאה איהו מאן דאיהי באמנה אתו בגלותא, דלא דחיל מעלאין ותתאין, דבגינה אתמר לאדם (בראשית ב טו) ויניחהו בגן עדן לעבדה ולשמרה, לעבדה בפקודין דעשה, ולשמרה בפקודין דלא תעשה, בגין דאיהי ג"ן סדרים דאורייתא, ואיהי עדונא דאורייתא, מאי אורייתא עמודא דאמצעייתא, איהי גן דליה, ועדן דליה.

TIKKUNEI ZOHAR 62A

...

ג.

5. שמות ל"ד:ו'

וַיַּעֲבֹר יְהוָה | עַל־פְּנֵי וַיִּקְרָא יְהוָה | יְהוָה אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶץ אַפִּים וְרַב־חַסֵּד וְאֱמֶת:

SHEMOS 34:6

The LORD passed before him and proclaimed: "The LORD! the LORD!^a a God compassionate and gracious, slow to anger, abounding in kindness and faithfulness,

רש"י על שמות ל"ד:ו'

ארץ אפים. מאריף אפו ואינו ממהר לפרע, שקמא יעשה תשובה:

RASHI ON SHEMOS 34:6

SLOW TO ANGER — He defers (מאריך) His anger and does not hasten to punish — it may be that the sinner will repent.

רש"י על במדבר י"ד:י"ח

ה' ארץ אפים. לצדיקים ולרשעים; כשעלה משה למרום מצאו להקב"ה שהיה יושב וכותב ה' ארץ אפים, אמר לו, לצדיקים? אמר לו הקב"ה אף לרשעים, אמר לו רשעים יאבדו, אמר לו חייך שתצטרף לדבר; כשחטאו ישראל בעגל ובמרגלים התפלל משה לפניו בארץ אפים, אמר לו הקב"ה והלא אמרת לי לצדיקים? אמר לו והלא אמרת לי אף לרשעים, יגדל נא כח ה' לעשות דבורך (סנהדרין קי"א):

RASHI ON BAMIDBAR 14:18

ה' אַרְךְ אַפַּיִם “The Lord is long suffering” towards both the righteous and the wicked. When Moses ascended to Heaven to receive the Law he found the Holy One, blessed be He, engaged in writing: “The Lord is long-suffering”. He asked, “Surely only to the righteous?” The Holy One, blessed be He, answered him, “To the wicked also!” Whereupon Moses said: “The wicked — let them perish!” He (the Lord) replied to him: “I swear by your life that you shall eventually need this thing (the extension of My mercy also to the wicked)”. When the Israelites sinned at the incident of the Golden Calf and at that of the spies, Moses offered prayer before Him, with mention of God’s attribute of אַרְךְ אַפַּיִם (of His being long suffering). The Holy One, blessed be He, then said to him: Did you not say, “Surely only to the righteous!?” Whereupon Moses replied, “But did You not tell me, ‘To the wicked also?’” Let then — Moses added — the strength of My Lord be great [even as Thou didst say] — by fulfilling Thy statement and not mine! (Sanhedrin IIIa).

.ד

6. משנה אבות ה':א'

בְּעֶשְׂרֵה מְאֻמְרוֹת נִבְרָא הָעוֹלָם. וּמָה תִּלְמוּד לֹאמֵר, וְהֵלֵא בְּמֵאמָר אֶחָד יָכוֹל לְהַבְרִאות, אֲלֵא לְהַפְרֵעַ מִן הָרְשָׁעִים שְׂמֵאבְדִין אֶת הָעוֹלָם שֶׁנִּבְרָא בְּעֶשְׂרֵה מְאֻמְרוֹת, וְלִתֵּן שְׂכָר טוֹב לְצַדִּיקִים שְׂמֵקִימִין אֶת הָעוֹלָם שֶׁנִּבְרָא בְּעֶשְׂרֵה מְאֻמְרוֹת:

PIRKEI AVOS 5:1

With ten utterances the world was created. And what does this teach, for surely it could have been created with one utterance? But this was so in order to punish the wicked who destroy the world that was created with ten utterances, And to give a good reward to the righteous who maintain the world that was created with ten utterances.

7. משנה אבות ה':ו'

עֶשְׂרֵה דְבָרִים נִבְרָאוּ בְּעֶרֶב שַׁבַּת בֵּין הַשְּׁמֶשׁוֹת, וְאֵלוֹ הֵן, פִּי הָאָרֶץ, וּפִי הַבְּאֵר, וּפִי הָאֵתוֹן, וְהַקֶּשֶׁת, וְהַמָּן, וְהַמָּטָה, וְהַשְּׁמִיר, וְהַכֶּתֵב, וְהַמְּכַתֵּב, וְהַלּוּחוֹת. וַיֵּשׂ אוֹמְרִים, אֵף הַמְּזִיקִין, וְקִבּוּרְתוֹ שֶׁל מֹשֶׁה, וְאֵילוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אַבִּינוּ. וַיֵּשׂ אוֹמְרִים, אֵף צִבַּת בְּצִבַּת עֲשׂוּיָה:

PIRKEI AVOS 5:6

Ten things were created on the eve of the Sabbath at twilight, and these are they: [1] the mouth of the earth, [2] the mouth of the well, [3] the mouth of the donkey, [4] the rainbow, [5] the manna, [6] the staff [of Moses], [7] the shamir, [8] the letters, [9] the writing, [10] and the tablets. And

some say: also the demons, the grave of Moses, and the ram of Abraham, our father. And some say: and also tongs, made with tongs.

ה.

8. משנה כלים ב'א'

כְּלֵי עֵץ, וְכְלֵי עוֹר, וְכְלֵי עֶצֶם, וְכְלֵי זְכוּכִית, פְּשׁוּטֵיהֶן טְהוּרִים, וּמְקַבְּלֵיהֶן טְמֵאִים. נִשְׁבְּרוּ, טְהוּרֵי. חֲזָר וְעָשָׂה מֵהֶם כְּלִים, מְקַבְּלֵי טְמֵאָה מְכָאן וּלְהֵבֵא. כְּלֵי חֶרֶס וְכְלֵי נֶתֶר, טְמֵאָתָן שְׁוֵה. מְטֵמְאִין וּמְטֵמְאִין בְּאֵוִיר, וּמְטֵמְאִין מְאֻחֲרֵיהֶן, וְאֵינָן מְטֵמְאִין מִגְבֵּיהֶן, וְשִׁבְרָתָן הִיא טְהוּרָתָן:

MISHNAH KELIM 2:1

Vessels of wood, vessels of leather, vessels of bone or vessels of glass: If they are simple they are clean If they form a receptacle they are unclean. If they were broken they become clean again. If one remade them into vessels they are susceptible to impurity henceforth. Earthen vessels and vessels of sodium carbonate are equal in respect of impurity: they contract and convey impurity through their air-space; they convey impurity through the outside but they do not become impure through their backs; and when broken they become clean.

ברטנורא על משנה כלים ב'א'

ושבירתן היא טהרתן. וכולהו כלים נמי שבירתן היא טהרתן. אלא כלי חרס וכלי נתר שבירתן בלבד מטהרתן, שאין להם טהרה בטבילה אלא בשבירה בלבד:

BARTENURA ON MISHNAH KELIM 2:1

All vessels when they are broken they become clean, but earthen vessels and vessels of sodium carbonate only when they are broken do they become clean, they cannot become clean through immersion by water, only by being broken.

9. מנחות מ"ד א

תניא א"ר נתן אין לך כל מצוה קלה שכתובה בתורה שאין מתן שכרה בעה"ז ולעה"ב איני יודע כמה צא ולמד ממצות ציצית

מעשה באדם אחד שהיה זהיר במצות ציצית שמע שיש זונה בכרכי הים שנוטלת ד' מאות זהובים בשכרה שיגר לה ארבע מאות זהובים וקבע לה זמן כשהגיע זמנו בא וישב על הפתח נכנסה שפחתה ואמרה לה אותו אדם ששיגר לך ד' מאות זהובים בא וישב על הפתח אמרה היא יכנס נכנס הציעה לו ז' מטות שש של כסף ואחת של זהב ובין כל אחת ואחת סולם של כסף ועליונה של זהב עלתה וישבה על גבי עליונה כשהיא ערומה ואף הוא עלה לישב ערום כנגדה באו ד' ציציותיו וטפחו לו על פניו נשמט וישב לו ע"ג קרקע ואף היא נשמטה וישבה ע"ג קרקע אמרה לו גפה של רומי שאיני מניחתך עד שתאמר לי מה מום ראית בי

אמר לה העבודה שלא ראיתי אשה יפה כמותך אלא מצוה אחת ציונו ה' אלהינו וציצית שמה וכתוב בה (במדבר טו, מא) אני ה' אלהיכם שתי פעמים אני הוא שעתיד ליפרע ואני הוא שעתיד לשלם שכר עכשיו נדמו עלי כד' עדים אמרה לו איני מניחך עד שתאמר לי מה שמך ומה שם עירך ומה שם רבך ומה שם מדרשך שאתה למד בו תורה כתב ונתן בידה עמדה וחילקה כל נכסיה שליש למלכות ושליש לעניים ושליש נטלה בידה חוץ מאותן מצעות ובאת לבית מדרשו של ר' חייא אמרה לו רבי צוה עלי ויעשוני גיורת אמר לה בתי שמא עיניך נתת באחד מן התלמידים הוציאה כתב מידה ונתנה לו אמר לה לכי זכי במקחך אותן מצעות שהציעה לו באיסור הציעה לו בהיתר זה מתן שכרו בעה"ז ולעה"ב איני יודע כמה.

MENACHOS 44A:

It is taught in a *baraita* that Rabbi Natan says: There is no mitzva, however minor, that is written in the Torah, for which there is no reward given in this world; and in the World-to-Come I do not know how much reward is given. Go and learn from the following incident concerning the mitzva of ritual fringes.

There was an incident involving a certain man who was diligent about the mitzva of ritual fringes. This man heard that there was a prostitute in one of the cities overseas who took four hundred gold coins as her payment. He sent her four hundred gold coins and fixed a time to meet with her. When his time came, he came and sat at the entrance to her house.

The maidservant of that prostitute entered and said to her: That man who sent you four hundred gold coins came and sat at the entrance. She said: Let him enter. He entered. She arranged seven beds for him, six of silver and one of gold. Between each and every one of them there was a ladder made of silver, and the top bed was the one that was made of gold.

She went up and sat naked on the top bed, and he too went up in order to sit naked facing her. In the meantime, his four ritual fringes came and slapped him on his face. He dropped down and sat himself on the ground, and she also dropped down and sat on the ground. She said to him: I take an oath by the *gappa* of Rome that I will not allow you to go until you tell me what defect you saw in me.

He said to her: I take an oath by the Temple service that I never saw a woman as beautiful as you. But there is one mitzva that the Lord, our God, commanded us, and its name is ritual fringes, and in the passage where it is commanded, it is written twice: "I am the Lord your God" (Numbers 15:41). The doubling of this phrase indicates: I am the one who will punish those who transgress My mitzvot, and I am the one who will reward those who fulfill them. Now, said the man, the four sets of ritual fringes appeared to me as if they were four witnesses who will testify against me.

She said to him: I will not allow you to go until you tell me: What is your name, and what is

the name of your city, and what is the name of your teacher, and what is the name of the study hall in which you studied Torah? He wrote the information and placed it in her hand.

She arose and divided all of her property, giving one-third as a bribe to the government, one-third to the poor, and she took one-third with her in her possession, in addition to those beds of gold and silver.

She came to the study hall of Rabbi Hiyya and said to him: My teacher, instruct your students concerning me and have them make me a convert. Rabbi Hiyya said to her: My daughter, perhaps you set your sights on one of the students and that is why you want to convert? She took the note the student had given her from her hand and gave it to Rabbi Hiyya. He said to her: Go take possession of your purchase.

Those beds that she had arranged for him in a prohibited fashion, she now arranged for him in a permitted fashion. The Gemara completes its point about the reward of mitzvot and points out how this story illustrates the concept: This is the reward given to him in this world, and with regard to the World-to-Come, I do not know how much reward he will be given.

.ז

10. דברים כ"ט:י"ח

וְהָיָה בְשִׁמְעוֹ אֶת-דְּבָרֵי הָאֱלֹהִים הַזֹּאת וְהִתְבָּרַךְ בְּלִבּוֹ לֵאמֹר שְׁלוֹם יִהְיֶה-לִּי כִּי בְּשִׁרְרוֹת לִבִּי אֶלֶף לִמְעַן סְפוֹת הַרְוָה אֶת-הַצְּמֵאָה:

DEVARIM 29:18

When such a one hears the words of these sanctions, he may fancy himself immune, thinking, "I shall be safe, though I follow my own willful heart"—to the utter ruin of moist and dry alike.

11. תהילים קל"ט:ט"ז

גָּלַמְנִי | רָאִוּ עֵינַיךָ וְעַל-סִפְרֶךָ כָּל־יָמַי יִצְּרוּ (ולא) [ולן] אֶתְּךָ בָּהֶם:

TEHILIM 139:16

Your eyes saw my unformed limbs; they were all recorded in Your book; in due time they were formed, to the very last one of them.
